Nijmegen

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactgegevens
nijmegen.nl/contact

Ons kenmerk
E25.001601

Bijlage(n)
Bijgevoegd: Ja

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Datum 24 juni 2025
Onderwerp Financieel beeld - ontwikkeling algemene middelen (incl. meicirculaire 2025)

Geachte leden van de raad,

In deze brief infomeren wij uw raad over een update van het financieel beeld inclusief de meicirculaire 2025. In de update van het financieel beeld wordt ingegaan op de ontwikkeling van de algemene middelen.

Update financieel beeld – ontwikkeling algemene middelen

In onderstaande tabel is een update opgenomen van de ontwikkeling van de algemene middelen. Uit de tabel is af te lezen dat we uitgaan van een voordelige ontwikkeling. Onder de tabel worden de regels toegelicht.

Update ontwikkeling algemene middelen (bedragen x € 1 miljoen)	2026	2027	2028	2029
Gemeentefonds				
Septembercirculaire 2024	6,8	1,4	-1,5	-1,5
Decembercirculaire 2024	1,1	1,8	2,5	2,5
Meicirculaire 2025	23,7	24,5	6,0	8,1
- afweging: neutraliseren versteviging maatregelen jeugd			11,0	11,0
- opschuiven verder invoering verdeelmodel met 1 jaar	-2,7	-2,7	-2,7	0
- afweging: niet uitgaan van verdere invoering verdeelmodel	-2,7	-5,4	-8,1	-8,1
Overige ontwikkelen				
Lagere toerekening rente aan saldireserves	0,6	0,6	0,6	0,7
Financiering (exclusief lagere toerekening aan saldireserve)	pm	pm	pm	pm
Investeringen	pm	pm	pm	pm
Inschatting loonontwikkeling ten opzichte van cao-afspraken	5,0	5,0	5,0	5,0
Areaalontwikkeling	0,3	0,1	0,1	0,7
Totaal	**34,8**	**30,7**	**10,0**	**15,5**

Nb. de regels in het lichtgrijs zijn niet opgenomen in de totaaltelling.

Gemeentefonds

Effecten september- en decembercirculaire 2024

Over het gemeentefonds is uw raad eerder per brief geïnformeerd over de septembercirculaire 2024 en de decembercirculaire 2024. De effecten van deze circulaires zijn nog niet in de begrotingsjaren 2026-2029 verwerkt, vandaar dat het budgettaire effect in deze update is opgenomen.

Extra middelen gemeentefonds en een update over jeugdzorg uit de Voorjaarsnota
In de meicirculaire 2025 zijn de laatste ontwikkelingen over het gemeentefonds opgenomen. Een belangrijk deel hiervan is het verwerken van de besluiten uit de Voorjaarsnota. In de Voorjaarsnota is het rijk gemeenten tegenmoet gekomen door voor een deel het financieel ravijn te dempen (€ 400 miljoen van de € 2,4 miljard). Daarnaast heeft het rijk zowel structureel als incidenteel middelen beschikbaar gesteld voor jeugdzorg. Dit naar aanleiding van het advies van de commissie van Ark over jeugdzorg.

Het rijk heeft gemeenten verrast door vanaf 2028 nieuwe en een verzwaring van bestaande taakstellingen op de jeugdzorg in te boeken. Voor Nijmegen gaat het om een uitname van € 11 miljoen structureel vanaf 2028. Zowel de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) als de provincie hebben advies gegeven over mogelijkheden om dit in de begroting op te nemen. Helaas zijn deze adviezen niet eensluidend. Het past niet om in deze brief een afweging te maken hoe we omgaan met de verzwaring van de taakstellingen. Dit zal gebeuren in de Stadsbegroting en daarom is deze regel in het lichtgrijs opgenomen.

Het uitstellen van het invoeren nieuwe verdeelmodel heeft invloed op de begroting
Verder heeft de minister aangegeven pas per 1 januari 2027 het nieuwe verdeelmodel van het gemeentefonds te willen doorvoeren. Dit nieuwe model is geïntroduceerd per 2023. Hoewel alle onderzoeken uitwijzen dat dit nieuwe model de middelen uit het gemeentefonds beter verdeeld dan het oude verdeelmodel, is er in 2022 besloten om voor de financiële effecten van het nieuwe verdeelmodel een ingroeipad in te stellen voor de periode 2023 – 2025. In de begroting is ervan uitgegaan dat dit ingroeipad ook voor 2026 voor circa € 2,7 miljoen zou worden ingevoerd. Echter heeft de minister besloten om in 2026 het herverdeeleffect niet door te voeren. Dit levert een nadeel op van € 2,7 miljoen per jaar in de jaren 2026 – 2028.

Het is nog niet definitief vastgesteld dat het groeipad van het nieuwe verdeelmodel per 1 januari 2027 wordt doorgevoerd. Vandaar dat er in de tabel ook een regel is opgenomen waarin de gehele opgenomen reeks van het verdeelmodel wordt geneutraliseerd. Dit sluit ook aan bij de richtlijnen van de provincie.

De financiële effecten van de meicirculaire 2025 voor Nijmegen zijn nader toegelicht in de bijlage. In deze bijlage zijn ook een aantal taakmutaties (aanpassingen van de algemene uitkering) en overige mutaties weergegeven.

Overige ontwikkelingen

Lagere toerekening rente aan saldireserves
Volgens het Besluit Begroten en Verantwoorden moeten de rentepercentages die worden gebruikt voor het toerekenen van rente aan reserves en aan investeringen gebaseerd zijn op de rente die daadwerkelijk wordt betaald aan schuldeisers. De gehanteerde verschilmarges zijn bij de toerekening van rente aan reserves zeer strikt. Daarom is in de grondslagen en uitgangspunten voorgesteld om dit rentepercentage te verlagen. Dit betekent dat er minder wordt toegevoegd aan de saldireserve en voor de programmabegroting is dit een voordeel.

Financiering (exclusief lagere toerekening aan saldireserve) en Investeringen
Het realistisch maken van het investeringsplan is op dit moment nog onderhanden. Het investeringsplan en de financieringsbehoefte zijn aan elkaar verbonden. Er is momenteel nog geen inschatting beschikbaar en vooralsnog is er voor dit onderdeel pm opgenomen.

Een voordeel van loonontwikkeling ten opzichte van CAO
Voor de inschatting van de prijsontwikkeling van de salarissen wordt, conform de financiële spelregels, uitgegaan van de cijfers uit het Centraal Economisch Plan van het Centraal Plan Bureau (CPB). De CAO is pas recent vastgesteld en dit dient nog exact te worden doorgerekend. De eerste inzichten zijn dat er een indicatief verschil lijkt te zijn van € 5 miljoen tussen de cijfers van het CPB en de onlangs afgesloten CAO.

Areaalontwikkeling belastingopbrengst
De ontwikkeling van de belastingenopbrengst als gevolg van areaalontwikkeling levert een voordeel op. Areaalontwikkeling is de toename van de WOZ-waarde als gevolg van woningbouw en het bouwen van bedrijfsgebouwen.

Er is een zorgvuldige afweging nodig voor de inzet van de financiële middelen
Voor de Stadsbegroting 2026-2029 is de ontwikkeling van de algemene middelen voordeliger dan wat wij de afgelopen jaren hebben gezien. De voornaamste reden is dat het rijk op het allerlaatste moment gemeenten tegenmoet is gekomen voor het ravijnjaar en de financiële tekorten op de jeugdzorg. Dit lijkt een voordeel, maar moet afgezet worden tegen de moeilijke financiële positie en de genomen besluiten in eerdere jaren.

De ruimte in de algemene middelen moet ook afgezet worden tegen de knelpunten en onzekerheden in de Stadsbegroting. In deze brief zijn bijvoorbeeld de onzekerheden van de verdere invoering van het nieuwe verdeelmodel van het gemeentefonds en de nieuwe en bestaande taakstellingen op de jeugdzorg genoemd. In de Stadsbegroting 2026-2029 zullen wij een zorgvuldig en afgewogen voorstel maken voor een financieel gezonde begroting.

Vervolg
De effecten van 2025 verwerken we in de 2de voortgangsmonitor 2025 en de effecten van 2026 en verder in de stadsbegroting 2026 - 2029.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester